

РОЗДІЛ III
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНОСТІ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ
РОЗДІЛУ «СИНТАКСИС. ПУНКТУАЦІЯ»

Аліна Артемчук, здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Науковий керівник: Н. І. Кухар, кандидат філологічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

METHODS OF USING VISUALITY DURING THE STUDY OF THE
SECTION «SYNTAX. PUNCTUATION»

Alina Artemchuk, bachelor's student
Scientific supervisor: Nina Kuhar, PhD in Philology, Associate Professor
Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Анотація. У статті досліджено використання наочності на уроках вивчення розділу «Синтаксис. Пунктуація». Схарактеризовано особливості наочних методів навчання, увагу зосереджено на можливостях використання методів ілюстрації, демонстрації, спостереження та відеометоду для навчання української мови. Виокремлено ефективні засоби наочності на різних етапах навчання синтаксису та пунктуації з метою забезпечення глибокого розуміння, ґрунтовного осмислення та міцного засвоєння матеріалу, що вивчається.

Ключові слова: наочність, наочні засоби навчання, ментальна карта, хмара слів, схеми, демонстрування.

Abstract. The article deals with the use of clarity in the lessons of the section «Syntax. Punctuation». The peculiarities of visual teaching methods are studied, the attention is focused on the possibilities of using the methods of illustration,

demonstration, observation and video method for teaching the Ukrainian language. Effective means of visualization at different stages of learning syntax and punctuation are identified in order to ensure deep understanding, thorough understanding and strong mastery of the material being studied.

Keywords: *clarity, visual aids, mental map, word cloud, diagrams, demonstrations.*

В умовах реформування освіти систематичне використання наочних засобів навчання сприяє розвитку самостійності та активності учнів, формує позитивне ставлення до вивчення синтаксису української мови.

На уроках вивчення розділу «Синтаксис. Пунктуація» використовують зорово-мовленнєві методи наочності, переважно схеми, таблиці, графіки та ін. Така наочність може оформлюватися у таких табличках: пунктуаційних, фонетичних, лексичних, орфографічних. Ці засоби наочності активізують і спрощують сприйняття нового матеріалу.

Дослідники наголошують, що використовуючи наочні засоби у дистанційному навчанні, потрібно враховувати індивідуальні особливості та потреби кожного учня. Відповідно, учень може вивчати поданий матеріал швидше або повільніше, тому дистанційне навчання є більш якісним і доступним у певних моментах, ніж традиційне [Овсієнко 2014: 183].

Під час дистанційного навчання МОН України пропонує використовувати різні онлайн-платформ, наприклад: Moodle; Google Classroom; Zoom; відеоконференції можна проводити також за допомогою Microsoft Teams, Google Meet, Skype; Class Dojo; Classtime; Learning Apps.org та ін. [Копил 2009: 151] (рис. 1).

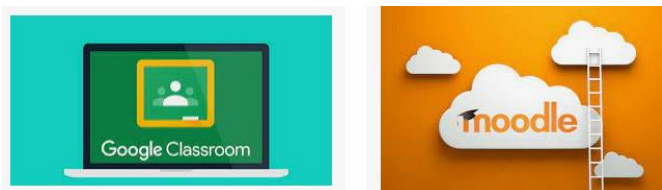

Рисунок 1. Онлайнві платформи для дистанційного навчання

Ефективним засобом наочності під час дистанційного навчання є використання учителем ментальних / інтелектуальних карт. За твердженням дослідника В. Штейнберга, технології багатовимірних дидактичних інструментів полягають у запам'ятовуванні та осмисленні нового матеріалу через схеми та образи. Інша назва «ментальної карти» майндмеппінг (Mindmap) [Григор'єва 2020: 88] (рис. 2, 3)

Рисунок 2. Метальна карта на уроці української мови

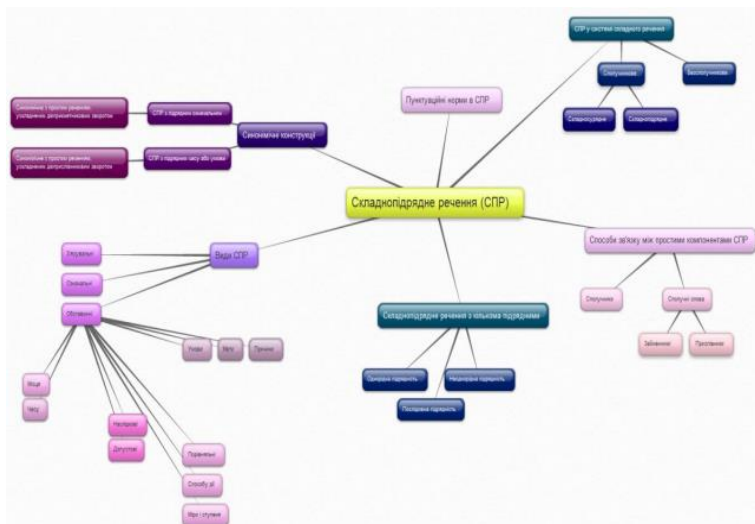

Рисунок 3. Ментальна карта на уроці української мови

комунальному закладі «Вінницький ліцей №10» (клас – 5, учитель-методист Черній Тетяна Анатоліївна). Переконані, що використання наочних засобів навчання на уроках української мови є необхідною умовою успішного та якісного освітнього процесу, оскільки унаочнення навчального матеріалу підвищує ефективність заняття, активізує роботу учнів, сприяє ініціативності та розвитку критичного мислення, формує вміння аналізувати та узагальнювати.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Григор'єва А. Г. Ментальні карти як сучасний інструмент для творчої діяльності вчителя та учня на уроках української мови та літератури. *Методика викладання української мови в сучасній школі: теорія та практика* : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції. Харків. 2020. С. 250.
2. Кобися А. П. Візуальні засоби як засіб підвищення ефективності засвоєння навчального матеріалу : *збірник матеріалів наук.-метод. конф.* 2015. С. 25–27.
3. Кузьменко Н. І. Засоби візуалізації інформації на уроках української мови при вивченні теми «Синтаксис». URL : <http://school130.org.ua/education/documents/kyzmenko.pdf> (дата звернення 06.11.2021).
4. Овсієнко Л. М. Перспективи та проблеми застосування технічних засобів у процесі навчання лінгвістики тексту студентів філологічних спеціальностей. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Острог, 2014. № 29. С.144–148.
5. Сидоренко В. Лінгводидактичні засади навчання синтаксису й пунктуації української мови учнів 8–9 класів в умовах оновленої освітньої парадигми. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 1. С. 7–19.

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС НАВЧАННЯ

В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Марина Бевз, здобувач ступеня вищої освіти бакалавра

Науковий керівник: В. В. Богатько, кандидат філологічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського